

¹Antuna Vugrina 7 ♦ 10373 Ivanja Reka

²Interna klinika ♦ Zavod za kliničku imunologiju i reumatologiju
Klinička bolnica "Dubrava" ♦ Avenija Gojka Šuška 6 ♦ 10000 Zagreb,

³Dobojska 36 ♦ 10000 Zagreb

⁴Klinika za plastičnu kirurgiju ♦ Klinička bolnica "Dubrava" ♦ Avenija Gojka Šuška 6 ♦ 10000 Zagreb

⁵Specijalna bolnica za reumatske bolesti i rehabilitaciju ♦ Trg slobode 1 ♦ 42223 Varaždinske Toplice

⁶Ustanova za hitnu medicinsku pomoć ♦ Đorđićeva 26 ♦ 10000 Zagreb

LUPUS SREDIŠNJEG ŽIVČANOG SUSTAVA SLE OF CENTRAL NERVOUS SYSTEM

Ivan Škoro¹ ♦ Mirko Škoro² ♦ Magdalena Karadža³ ♦ Zdenko Stanec⁴ ♦ Ivan Džidić⁵ ♦ Ankica Hrsan⁶

Lupus središnjega živčanog sustava je najteža i često pogibeljna manifestacija sustavnog lupusa. U radu je prikazana 33-godišnja bolesnica čija je bolest počela početkom 1996. godine kao reumatoidni artritis. Liječena je metotreksatom, intermitentno kortikosteroidima, nesteroidnim antireumaticima i nakon godine dana terapije liječenje je obustavljeno jer se bolesnica osjećala dobro sve do svibnja 2003. godine. U rujnu 2003. godine se ponovno pojavljuje artralgiya, visoka temperatura te osip po tijelu. Hospitalizirana je na našoj Klinici i tada joj je verificiran klasični SLE s poznatim trijasom: perikarditis, pleuritis i poliartritis. Započeto je liječenje pulsnom terapijom endoksanom koje je bolesnica podnosila dobro. Osjećala se dobro, sve do siječnja 2004. godine. Tada ponovno dolazi do egzacerbacije svih ranije navedenih tegoba, ali i novih teških simptoma: pojava velikih glutealnih dekubitusa, visoke temperature, sepse, dezorijentiranosti, kome i parapareze. Tada se MR-om verificira u tri navrata teški SLE mozga. Započinje se liječenje s

imunoglobulinima, pulsnom terapijom metilprednisolonom 1 gram dnevno kroz 5 dana, a poslije se doza smanjuje na 240 mg dnevno, antibioticima širokog spektra, Diflucanom i svom ostalom sistemskom terapijom uključujući i transfuziju ispranih koncentrata eritrocita. Teški dekubitusi su u tri navrata operativno liječeni na plastičnoj kirurgiji, nakon čega se bolesnici poboljšava klinički nalaz. Nakon mjesec dana moguće su minimalne kretnje nogu, a kako je postala afebrilna i laboratorijski nalazi zadovoljavajući, premještena je u Varaždinske Toplice. Nakon trideset dana liječenja bolesnica se samostalno kreće uz pomoć štaka. Opće stanje je dobro. Dolazi na mjesečnu pulsnu terapiju endoksanom, nalazi su zadovoljavajući. Očekujemo da će se bolesnica uskoro kretati samostalno bez štaka. Ovim radom želimo naglasiti da je moguće liječiti i najkompliciranije oblike SLE-a, ali samo multidisciplinarno, kako je bilo u ovom slučaju.

Ključne riječi: lupus središnjeg živčanog sustava, komplikacije, liječenje, prognoza